

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 12115-06-16 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

לפני **כבוד השופט יהודה ליבליין**

שרון דעי

התובע
בעצמו

נגד

1. יעקב מרציאנו
2. דביר טלקר

הנתבעים
ע"י ב"כ עו"ד מ' גבעתי

פסק דין

מבוא

1. לפני תביעתו של מר שרון דעי, נגד ה"ה יעקב מרציאנו ודביר טלקר, בטענה, כי עוולו כלפיו בלשון הרע, שעה שהכפישו את שמו במסגרת שיחות שהתנהלו באמצעות היישום "ווטסאפ".

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

2. בית הכנסת "אשכולי פז" באשקלון, מנוהל על-ידי עמותת "בית הכנסת אשכולי פז" (להלן – "העמותה").

3. בבית הכנסת מתפללים, בין היתר, מר שרון דעי (להלן – "התובע"), מר יעקב מרציאנו (להלן – "הנתבע 1") ומר דביר טלקר (להלן – "הנתבע 2").

4. התובע נבחר לכהן בועד העמותה בבחירות שנערכו בעניין זה ביום 28.7.2015 (ראו מוצג נ/4 המצורף לתצהיר התובע).

4. בין קבוצות מתפללים בבית הכנסת, המופעל על ידי העמותה, התגלתה מחלוקת ביחס לניהול העמותה. על רקע מחלוקת זו, הוקמה קבוצת ווטסאפ על ידי רב בית הכנסת, הרב יעקב אברג'יל (להלן – "הרב אברג'יל"), בה היו חברים כ-80 מתפללים בבית הכנסת, ובהם ה"ה מרציאנו וטלקר. במסגרת קבוצה זו נכתבה על ידי מר יעקב מרציאנו ההודעה (ראו מוצג נ/8 המצורף לתצהיר התובע):

"נדרש אחדות של כל החברים על מנת לנפות מבית הכנסת את העשבים שגורמים נזק לבית הכנסת המפואר שלנו ונדרש מאמץ של כולם ע"מ לבחור את הוועד המתאים ברשות רבינו יעקב".

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 16-06-12115 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

על ידי מר דביר טלקר נכתבה ההודעה (ראו מוצג 8/ המצורף לתצהיר התובע):

"ממש בושה שיש אנשים כאילו נגד הרב של בית הכנסת, הוועד המיסכן הזה מושתת על אנשים שמחפשים רק לעשות ריב. זכות השיעורים של הרב תעמוד לו להוקיע את כל עדת קורח הזאת, אמן כן יהי רצון".

5. לטענת התובע, ההודעות שנכתבו על-ידי הנתבעים מהוות עוולה של לשון הרע, בהתאם להוראות חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן – "החוק"), ומכאן תביעתו.

המחלוקת וטענות הצדדים

6. לטענת התובע, ההודעות לעיל, אשר נכתבו עליו בקבוצת ה"ווטסאפ", וביטויים נוספים שהשמיע כלפיו הנתבע 1 במהלך אסיפה כללית של העמותה, מהוות לשון הרע בכך ששמו אותו ללעג ולבוז ברבים ופגעו בו ובשמו הטוב במפגיע וביודעין, וזאת כאשר התובע הוצג כאדם הגורם נזק לבית הכנסת, מחרחר ריב ומדון, עשב שוטה, חבר בוועד מסכן, חבר ב"עדת קורח" ועוד.

7. התובע הדגיש בכתב תביעתו, כי ההודעות נכתבו באופן מכוון, ולא תוך כדי דיון סוער או ברגע של התלהטות, ומתוך ידיעה שיגיעו לקבוצה גדולה של כ-80 איש.

8. יש לציין, כי בכתב התביעה ובתצהיר העדות הראשית של התובע, הוא התייחס גם לביטויים שנשמעו כלפיו במסגרת אסיפה כללית של בית הכנסת ובמסגרת אסיפות שערכו נאמניו של הרב אברג'ל, אך במהלך חקירתו הנגדית הודיע התובע, כי תביעתו מתייחסת אך ורק להודעות הכתובות (כמפורט בסעיף 4 לעיל)(ראו בעמ' 6 לפרוט' ש' 22 – 25).

9. התובע הדגיש את ערכה של עוולת לשון הרע, כמגנה על כבוד האדם בעיני הבריות הסובבות אותו. לטענתו, יש לקחת בחשבון, אף את כוונת הנתבעים בהפצת דברי לשון הרע, לא תוך כדי התלהמות אלא לאחר מחשבה. לטענת התובע הקלון הציבורי אשר הוטל עליו, לאחר פרסום הדברים, פגע בו במסגרת העמותה ובשמו כעו"ד לעתיד.

10. נוכח הכוונה ומטרת הנתבעים לפגוע בו באמצעות לשון הרע, התבקש בית המשפט לפסוק לו פיצוי בסך של 35,000 ₪ מכל נתבע, ללא הוכחת נזק. לטענתו, לא עומדות לנתבעים ההגנות של אמת בפרסום, עניין ציבורי או תום לב, אף לא במידתיות הפרסום.

11. בכל הקשור לטענות הנתבעים יש לומר תחילה, כי הם אינם מכחישים, שכתבו את ההודעות המפורטות בסעיף 4 לעיל. אלא, שלטענתם, כתב התביעה איננו מגלה עילה, שכן האמירות הנכללות בהודעות שנרשמו, לא מקנות לתובע זכות לסעד לפי חוק איסור לשון הרע, היות והן אינן בגדר הוצאת לשון הרע על התובע.

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 12115-06-16 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

12. לטענת הנתבעים התביעה היא חלק ממאבק כוח ושליטה על העמותה, אשר אין להם חלק בו. כראיה, ציינו הנתבעים כי רוב כתב התביעה עוסק בעמותה וברב אברג'ל, ואילו חלק פעוט מכתב התביעה עוסק בהם עצמם.

לטענתם, קבוצת ה"ווטסאפ" נוצרה על ידי המתפללים, על מנת לשמור על קשר עם הרב אברג'ל, אשר הודר מן העמותה ומבית הכנסת, על ידי התובע וחברי הוועד המנהל החדשים. כן צויין, כי התובע והוועד המנהל פגעו בבית הכנסת ויצרו מצב בו מתפללים רבים, תומכי הרב אברג'ל, בחרו להדיר רגליהם מבית הכנסת, וכי חרף פניות לתובע הוא לא פסק ממעשיו.

13. נטען, כי ההודעות מהוות ביקורת לגיטימית על פעילות התובע והוועד המנהל, ואינן עולות כדי לשון הרע, על אחת כמה וכמה כאשר התובע עצמו פועל ומתבטא בניגוד לחוק איסור לשון הרע, ואף הוגשה נגדו תביעה בעניין זה על-ידי הרב אברג'ל (ת"א (אשק"י) 63042-12-14).
במאמר מוסגר יש לומר, כי תביעה זו נדחתה.

14. הנתבעים ציינו בנוסף, כי התביעה הוגשה למעלה משנה ממועד כתיבת ההודעות, וכי לא קדם להגשתה מכתב התראה.

15. לבסוף, לטענתם אין מדובר בלשון הרע, ולזכותם עומדת הגנת תום הלב.

דיון והכרעה

16. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, מגדיר לשון הרע כפרסום אשר עלול להשפיל, לבזות או לפגוע באדם באופנים שונים. לפי סעיף 2 לחוק, פרסום יכול להיות בעל פה או בכתב או בכל אמצעי אחר, ככל שהגיע לאדם אחר זולת הנפגע.

17. לפי סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע, בית המשפט רשאי לחייב את המוציא לשון הרע בתשלום פיצויים עד לתקרה בסך של 71,090 ₪ (הסכום נכון להיום) ללא הוכחת נזק; וכפליים סכום זה ככל שהוכחה כוונה לפגוע.

18. באשר לאופן בו יש לבחון את הטענה בדבר קיומה של עוולת לשון הרע, ניתן לפנות להלכה שנפסקה בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558 (2004) שם קבע בית המשפט העליון (פסקה 9) כך:

"ניתוח ביטוי במסגרת עוולת לשון הרע נעשה בארבעה שלבים: בשלב הראשון, יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת (שנהר [39], בעמ' 109). בשלב השני, יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק (השוו [40], at pp. 3-4). בשלב השלישי, בהנחה שעברנו את

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 16-06-12115 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

המשוכה השנייה, יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. השלב האחרון הוא שלב הפיצויים. ודוק: "האיזון החוקתי בין הזכות לשם הטוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש הביטוי משתרע הן על קביעת האחריות (בנזיקין ובפלילים) בגין לשון הרע והן על קביעת הסעדים הננקטים כאשר מתגבשת האחריות" (פרשת אמר [1], בעמ' 520). כך האיזון שולט על קביעת הגדרתם של הביטויים המהווים לשון הרע, על היקפן של ההגנות המנויות בחוק ועל סוגיית הפיצויים."

דהיינו, על מנת לברר אם ההודעות ששלחו הנתבעים מהוות לשון הרע, יש לבחון את משמעות הביטויים, בהתאם לנסיבות, והאם באיזון בין הזכות לשם טוב לבין הזכות לחופש הביטוי, מקים הפרסום חבות מכוח חוק איסור לשון הרע.

19. לשם הנוחות, אחזור על ההודעות שנרשמו על-ידי הנתבעים:

"נדרש אחדות של כל החברים על מנת לנפות מבית הכנסת את העשבים שגורמים נזק לבית הכנסת המפואר שלנו ונדרש מאמץ של כולם ע"מ לבחור את הוועד המתאים ברשות רבינו יעקב". (נכתבה על ידי נתבע 1).

"ממש בושה שיש אנשים כאילו נגד הרב של בית הכנסת, הוועד המיסכן הזה מושתת על אנשים שמחפשים רק לעשות ריב. זכות השיעורים של הרב תעמוד לו להוקיע את כל עדת קורח הזאת, אמן כן יהי רצון". (נכתב על ידי נתבע 2).

20. יצויין, שהתובע במסגרת עדותו בדיון שהתקיים ביום 26.10.2017, הצהיר כי תביעתו היא בגין שני פרסומים אלה, בקבוצת ה"ווטסאפ", בלבד (עמ' 6, שורה 25). על כן, איני מוצא מקום לדון בטענות ביחס לאמירות נוספות שנשמעו כלפי התובע, על-ידי הנתבעים והרב אברגיל במסגרת אסיפות שונות.

21. יש לומר כבר עתה, שאין כל קושי לקבוע שהביטויים הנכללים בהודעת הנתבע 2 מהווים באופן אובייקטיבי לשון הרע, שכן יש בהם כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. אין מדובר בביטויים שתכליתם ראויה או כאלה שניתן לומר עליהם, כי הם מהווים ביקורת לגיטימית, גם אם חריפה, על התנהלות הוועד המנהל.

מנגד, לא כך הם הביטויים הנכללים בהודעת הנתבע 1, שגם אם בדוחק ניתן היה לומר, כי ניתן לראות בהם כביטוי פוגעני, הרי שלאחר איזון בין עצם אמירת הדברים, לבין חופש הביטוי ונסיבות משלוח ההודעה במסגרת מחלוקת בין קבוצות מתפללים על ניהול העמותה, אינני רואה את הדברים שנכתבו כמטילים חבות בגין עוולת לשון הרע.

22. טרם דיון בהודעות לגופן, יש לומר שאין חולק, כי הן מהוות "פרסום", כהגדרת מונח זה בסעיף 2 לחוק, שכן אין מחלוקת שההודעות בקבוצת "ווטסאפ", הגיעו לאנשים נוספים פרט לנתבעים עצמם. בהקשר זה, אין כל רבותא לשאלה אם קבוצת ה"ווטסאפ" היא קבוצה פרטית (כטענת

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 12115-06-16 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

הנתבעים) או ציבורית, שכן אין חולק שחברים בה כ-80 אנשים, מתפללים בבית הכנסת. בהתאם, אין גם חשיבות לשאלה אם היו צריכים את הסכמת מאן דהוא לכניסה לקבוצה או לאו.
23. על מנת לבחון את המשמעות של ההודעות, בראי הוראות החוק, נוכח הנסיבות המפורטות לעיל וההלכה בעניין, אדון בכל אחת מהן בנפרד.

הודעת נתבע 1

24. באשר להודעה של נתבע 1, אינני רואה בדברים שנכתבו כלשון הרע נגד התובע.
25. על רקע המחלוקת בין קבוצות המתפללים בבית הכנסת וסיפת דבריו של נתבע 1 בעניין המאמץ הנדרש לבחירת "הוועד המתאים", מהווה רישת דבריו אנלוגיה בלבד, ואין מדובר באמירה שבאופן אובייקטיבי ניתן לומר עליה, שיש בה כדי להשפיל, לבזות או לפגוע בתובע באופן אישי. את הדברים שכתב הנתבע 1 יש לראות כחלק מגילוי לב, או כעין "קול קורא", בהתייחסו לכך שיש לבחור בועד ראוי, תוך הרחקת מי שאינו ראוי להשקפתו, אותו כינה "עשב הגורם נזק".

26. אמנם, לאור לשונו הרחבה של סעיף 1 לחוק ניתן לפרש אמירות רבות בתוך גדרי החוק, בהתאם לאחת החלופות. ואולם, איני סובר כי תהיה זו מדיניות משפטית ראויה לראות בביטוי "הרחקת עשב הגורם נזק" כלשון הרע, כאשר מנגד ניצב ועומד חופש הביטוי, שבמסגרתו יש לאפשר סיג ושיח, גם אם חריף במידה, בין מי שחלוקים בדעותיהם, וזאת מבלי שיעמדו בפני חשש מתמיד שתוגש נגדם תביעת לשון הרע.

27. כמצוטט לעיל מן ההלכה שנפסקה בפרשת "הרציקוביץ", בשלב השני על בית המשפט לבחון, באם לאור תכלית החוק והאיזון אל מול חופש הביטוי, יש לראות באמירה כביטוי שיש להטיל חבות בגינו.

קבוצות המתפללים היו חלוקות ביניהן באשר לאופן ניהול העמותה, ובהקשר זה ברור, כי כל אחת מן הקבוצות ראתה את נבחריה כראויים יותר, ואת אלה של הקבוצה השניה כראויים "פחות". בנסיבות שכאלה, האמירות נוטות להחריף, אך לא כל אמירה חריפה מהווה יסוד לחבות בגין עוולת "לשון הרע".

שעה שמדובר בביטויים המביעים ביקורת על רקע של מחלוקת ציבורית-פוליטית, באיזון בין איסור לשון הרע לבין חופש הביטוי, ייטו המאזניים לטובת חופש הביטוי, נוכח החשיבות בקיומו של "שוק רעיונות" חופשי כחלק מהשיח הדמוקרטי. עניין זה נדון ברע"א 10520/03 **בן גביר** נ' **דנקנר** (12.11.2006), שם נקבע כך:

"אכן, שמו הטוב של איש הציבור איננו הפקר (ע"א 30/72 פרידמן נ' סגל, פ"ד כז(2) 225, 244). הוא זכאי להגנה על שמו הטוב ועל המוניטין שצבר לעצמו. בהיכנסו לפעילות ציבורית אין איש הציבור משיל מעליו את כבודו ואין הוא חושף עצמו לכל דבר-דיבה.

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 16-06-12115 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

אדרבא, שמו הטוב חשוב לו, לעיתים, באופן מיוחד, שהרי בלעדיו יתקשה לפלס את דרכו ללב הציבור (ראו ע"א 802/87 נוף נ' אבנרי, פ"ד מה(2) 489, 494). עם זאת, ככלל, חשיבותו של חופש הביטוי אכן גוברת, מקום בו מדובר בהבעת דעה בעניינים ציבוריים ובנוגע לאישים הנושאים תפקידים ציבוריים (ההדגשה שלי – י.ל.).

הודעת נתבע 2

28. לא כך הם פני הדברים ביחס לביטויים בהודעה של הנתבע 2. כפי שיובהר להלן, הן הביטוי "מחפש רק לעשות ריב" ועוד יותר מכך הביטוי ובו הדרישה להוקיע את "כל עדת קורח הזאת", מהווים לשון הרע, ככל שהם אכן הופנו כלפי התובע.

29. קל לראות, כי התובע אינו מוזכר בשמו בהודעה אותה כתב הנתבע 2, וכי נשוא ההודעה והביטויים הפוגעניים הוא "הועד המסכך". היות שכך, יש לבחון את השאלה, באם ציבור קוראי ההודעה יכול היה לזהות את התובע כמי שנמנה על "הועד המסכך".

30. על-פי תדפיס השיחה, במהלכה כתבו הנתבעים את ההודעות הנדונות, תחילתה של השיחה בהודעה הבאה, אותה כתב הרב אברג'ל, שבה נכתבו בין היתר הדברים הבאים (ראו מוצג נ/8 המצורף לתצהיר התובע):

"הודעה!

השבוע זומנתי לבית המשפט באשקלון

התובע: "וועד" בית הכנסת

יצחק עסיס, אליהו שוקרון, ושרון דעי

העילה: הרב לא "נשמע להוראות הוועד...."

לא הלעיט (כך במקור – י.ל) בפרטים, אך זו חציית גבולות וחילול ה' שאין כמותו."

31. סעיף 3 לחוק קובע:

"אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה."

לאופן בו יש ליישם את האמור בסעיף 3 לחוק התייחס בית המשפט העליון בע"א 8345/08 **בן נתן נ' מוחמד בכרי**, פ"ד סה(1) 567 (2011), כך:

"דרישת הזיהוי הינה דרישה מהותית ולא טכנית. השאלה אינה האם שמו של אדם צויין באופן מפורש בדברים שפורסמו. כפי שנקבע בסעיף 3 לחוק, דרישת

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 12115-06-16 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

הזיהוי תמולא באותם המקרים בהם מיוחסים דברים שפורסמו לפרט הטוען לפגיעה באופן משתמע מן הפרסום או כתוצאה מנסיבות חיצוניות או משילובם של הפרסום והנסיבות החיצוניות (ראו: גנאים, קרמניצר ושנור, בעמ' 165 ו-234; שנהר, בעמ' 116 ו-124-125; ע"פ 37/50 שטרנהל נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד ו(1) 119, 124 (1952) (להלן: עניין שטרנהל); וכן השוו לדין האנגלי: *David Price and Korieh Duodo Defamation Law, Procedure and Practice* (3rd Ed., 2004), בעמ' 31-34 (להלן: Price & Duodu, Gately); בעמ' 213-216).

כך למשל, במקרים בהם לא נזכר שמו של אדם בדברים שפורסמו אך נזכרים או מוצגים פרטים המביאים לזיהויו בידי הסביבה הקרובה לו או אף בידי סביבה רחבה יותר - יכול שיימצא המפרסם (או יתר האחראים לפרסום) חייב בגין הוצאת לשון הרע, ובלבד שהמדובר בנתונים שהם בידיעתם הרגילה של אלו ששמעו את הדברים או קראו אותם (השוו: עניין אפל, בעמ' 616-617; גנאים, קרמניצר ושנור, בעמ' 408 בו מובא סעיף 3(א) לנוסח החוק המוצע על ידם).

32. יישום הלכה זו לענייננו, מוביל למסקנה, כי ניתן לייחס את הדברים שכתב הנתבע 2 לתובע.

תחילה כך, בשל העובדה, ולפיה בתחילת השיחה, כמתואר לעיל, הוצגו חברי הוועד בשמם על-ידי הרב אברג'יל, ואילו הודעת הנתבע 2, שנרשמה כאחת התגובות להודעת הרב, קושרת את עצמה להודעת הרב, באמצעות ייחוס הביטויים הפוגעניים ל"ועד המסכך". מכאן, שכל מי שנחשף להודעות שנרשמו יכול היה בנקל לדעת למי מתייחס הדברים.

שנית, אין כל ספק שציבור המתפללים, שעליו נמנים כמה עשרות אנשים, יודעים מיהו הוועד המנהל של העמותה, בפרט על רקע המחלוקת שנוצרה בעניין זה, והיווצרותם של שני מחנות.

33. לגופו של עניין, ניתן לראות, כי במרכז דבריו של הנתבע 2, אזכור סיפור עדת קורח, ואמירה ממנה משתמע, כי חברי הוועד המנהל הם כ"עדת קורח".

34. סיפורה של עדת קורח מופיעה בספר "במדבר" (פרקים ט"ז-י"ז), ומספרת את סיפורו של קורח, אשר הנהיג את עדתו למחלוקת עם משה ואהרן, ולבסוף נבלע באדמה.

האירועים בהובלת קורח נחשבו בעיני חז"ל לאירועים חמורים ביותר, שכן ויכוח עם הסמכות הרבנית כמוהו כויכוח עם השכינה עצמה, ולכן הקבוצה נענשה, עד כדי שלא נמצא לה חלק בעולם הבא.

במקורות נוספים משווה קורח לדמויות שליליות נוספות מן המקרא, ולאירועים חמורים נוספים כגון "חטא העגל" (ראו עוד בעניין זה הרב ש' צבי טל (טייד) "עדת קרח – פרשנות מקומית לעומת

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 12115-06-16 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

- פרשנות היסטורית**, דף שבועי מאת היחידה ללימודי יסוד ביהדות מספר 762, אוניברסיטת בר אילן (תשס"ח).
35. מכאן, שהשוואתו של התובע לעדת קורח, פירושה השוואה לקבוצה אשר ביצעה מעשים הנחשבים, בראי המאמינים (ציבור המתפללים) כחמורים ביותר. לפיכך, אמירה זו עולה להשקפתי כדי לשון הרע לפי סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, שכן הם מבזים ופוגעים במי שכלפיו הם מופנים.
- וראו בעניין זה את פסק דינו של בית משפט השלום בראשלי"צ (כב' השופטת ד"ר א' סורוקר) בת"א 10020-10-12 **קובייסי נ' מדמוני** (20.11.2014), שם נמצאה מסקנה דומה.
36. הביטוי הנוסף, המייחס לתובע כמי "שמחפש רק לעשות רב", גם הוא ביטוי שבאופן אובייקטיבי, ניתן לומר עליו שיש בו כדי לפגוע ולבזות אדם בפני הציבור. אנשים המרבים במחלוקות ובריב אינם זוכים ככלל לאהדה בציבור, ולהפך יש נטייה להתרחק מהם. לכן, אמירתו של הנתבע 2 כלפי התובע, יש בה משום ביטוי המהווה לשון הרע.
37. עדיין, כאמור בהלכת "**הרציקוביץ**" נדרש בית המשפט לבחון, באם לאור תכלית החוק ואיזונים חוקתיים יש לראות בביטויים הנכללים בהודעה כיוצרים חבות על-פי החוק.
- במקרה של הודעה זו, אף בהתחשב ברקע המחלוקת הציבורית הפוליטית ובתפקידו של התובע כחבר בוועד המנהל של העמותה, גוברת בעיני זכות התובע לשם טוב על חופש הביטוי.
- בע"א 30/72 **פרידמן נ' סגל**, פ"ד כז(2) 225, 244 (1973), נקבע בעניין זכותו של אדם לשם טוב, כך:
- "... שמו הטוב של אדם, בין אם הוא איש פרטי, ובין אם איש ציבור אינו הפקר, וכי יש ממש במה שנאמר בספר "קוהלת": "טוב שם משמן טוב."
38. מאחר שקבעתי, כי הביטויים שנכללים בהודעת הנתבע 2 מהווים לשון הרע, יש לבחון האם עומדת לטובת הנתבע 2 אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. דהיינו, האם היה הפרסום פרסום מותר; אם היתה אמת בפרסום; אם היה בו עניין ציבורי או שמא הוא חוסה תחת הגנת תום הלב.
39. הנתבעים התייחסו בכתב ההגנה ובסיכומיהם להגנת תום הלב בלבד (ראו בסעיף 54 לכתב ההגנה ובסעיף 8 בסיכומי הנתבעים), ואף התייחסות זו הייתה באופן כללי בלבד, מבלי שנכנסו לעובי הקורה, ומבלי שנימקו מדוע, לדידם, עומדת לצידם הגנת תום הלב.

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 12115-06-16 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

40. הגנת תום הלב מוקנית מכוח סעיף 15 לחוק, ובו מנויים 12 מקרים בהם זכאי מוציא לשון הרע להגנה, כדוגמת אי ידיעת הנסיבות; הגנה על עניין אישי כשר של הנתבע; הבעת דעה על התנהגות בעל תפקיד, ועוד.

בעניין ההודעה שכתב נתבע 2, להשקפתי לא קמה לו הגנת תום הלב. ההודעה נכתבה בקבוצה בה חברים מספר רב של אנשים, וגם אם מטרתה היה להביע תסכול מהתפקוד הנטען של התובע וחבריו, הרי שאמירה כה חריפה אינה חוסה תחת הגנת תום הלב. אין מדובר בביקורת גרידא, אלא בייחוס מעשים, שבפרט בקהל המאמינים, נחשבים חמורים במיוחד, ובצידם ענישה קשה, גם אם מידי בורא עולם.

שיעור הפיצוי

41. הסעד בו נקב התובע בתביעתו הוא סעד של פיצוי ללא הוכחת נזק, לפי סעיף 7א לחוק, בסך של 35,000 ₪ מכל אחד מהנתבעים.

כאמור לעיל, הכרעתי שרק ההודעה שנכתבה על ידי נתבע 2 היא בגדר עוולת "לשון הרע".

42. בבואי לפסוק את סכום הפיצוי יש להתייחס לנסיבות כתיבת ההודעה, נסיבות של מחלוקת מתמשכת בין קבוצות מתפללים, במסגרתה הרגיש ציבור נאמניו של הרב אברג'יל כי דוחקים את רגלי הרב אל מחוץ לבית הכנסת, ועובדה זו גרמה לתסכול בקרב הנתבעים וחבריהם. יובהר, כי אין בכך כדי להצדיק את אמירת הדברים, אלא רק לתת את הרקע להם.

אך יחד עם זאת, כפי שקבע בית משפט השלום בראשלי"צ בפרשת "קובייסי" הנ"ל "מצד שני, יש להבין כי מדובר בביטויי גנאי. שימוש בביטויי גנאי, למרבה הצער, אינו נדיר במקומותינו. הישראלי הסביר אינו נוטה להתרשם במיוחד, ובוודאי שלא להזדעזע, מביטויי גנאי כאלה ואחרים."

מכלול הדברים, הביטוי החריף שנכתב מחד, אל מול נסיבות כתיבתו מאידך, זכותו של התובע לשם טוב מחד, אל מול הזכות לחופש הביטוי ולהבעת מחאה, הביאוני לחייב את נתבע 2 באחריות ובפיצוי התובע בסכום של 7,500 ₪, וכן אני מחייבו בפרסום התנצלות בקבוצת ה"ווטסאפ" בס פרסם את הודעתו.

סוף דבר

43. התביעה נגד נתבע 1 נדחית.

התובע ישלם לנתבע 1 הוצאות משפט ושכ"ט בסכום כולל של 2,500 ₪. סכום זה ישולם בתוך 30 יום מיום קבלת פסק הדין בידי התובע, ויישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק בחלוף מועד זה.

התביעה נגד נתבע 2 מתקבלת, והנתבע ישלם לתובע פיצויים בסך של 7,500 ₪.

בית משפט השלום באשדוד

תא"מ 12115-06-16 דעי נ' מרציאנו ואח'

תיק חיצוני:

הנתבע 2 יפרסם התנצלות בפני התובע על הדברים שנכתבו, וזאת באמצעות שליחת הודעה כאמור בקבוצת ה"ווטסאפ" הנושאת את השם "הרב יעקב אברגיל משכן פז". בנוסף, הנתבע ישלם לתובע הוצאות משפט ושכ"ט בסכום כולל של 2,500 ₪. הסכומים האמורים ישולמו בתוך 30 יום מיום קבלת פסק הדין בידי הנתבע 2, וישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק בחלוף מועד זה.

זכות ערעור כחוק.

המזכירות תסגור את התיק ותודיע לצדדים.

ניתן היום, י"ז סיוון תשע"ח, 31 מאי 2018, בהעדר הצדדים.

יהודה ליבליין, שופט

